

LA REVOLUCIÓ RUSSA

4t ESO 3
IES Can Puig
Curs 2009-2010

LA DECADÈNCIA DE LA RÚSSIA TSARISTA

- A principis del s. XX l'Imperi rus era un país endarrerit governat per una monarquia absoluta.
- Dues classes socials principals: aristocràcia i pagesia. Pobresa de la gran massa de pagesos i del proletariat.
- Crisi econòmica (1901-1903). Fi ferrocarril transsiberià, dependència econòmica i industrial estrangera.
- La guerra russojaponesa (1904-1905). La derrota tsarista (costa pacífica) agreujà la crisi del país.
- Descontentament militar (insurrecció del cuirassat Potemkin).

■ Més del 80 % de la població vivia al camp, tot i que la major part de les terres eren propietat de la noblesa, l'Església i la monarquia.

LA REVOLUCIÓ DE 1905

- Revolució fallida contra el règim tsarista (gener de 1905). Manifestació d'obres i assalt al Palau d'Inver a Sant Petersburg.
- Dura repressió de l'exèrcit, centenars de morts i ferits (diumenge sagnant).
- La resposta del Tsar és la reforma política (creació de la Duma i Constitució) i ampliació dels drets civils.
- Suport dels menxevics (socialistes moderats) i de l'escassa burgesia russa.

▲
Forta repressió dels obrers en el Palau d'Hivern a San Petersburg el 9 de gener de 1905, conegut amb el nom de Diumenge Roig.

LA REVOLUCIÓ DE FEBRER DE 1917

- Les contínues desfetes russes a la Gran Guerra: malestar social, derrotes, morts, fam, vagues,...
- Revolució al febrer de 1917 a Sant Petersburg obliga el Tsar a abdicar.
- Rússia es converteix en una república amb un govern socialista moderat (menxevic) incapaç de sortir de la crisi.
- Mentrestant, es formaren als carrer consells revolucionaris de soldats i treballadors (soviets) controlats per bolxevics (mesures radicals i violentes)

Oposició política al tsarisme

El context econòmic i social i la manca de drets i llibertats polítiques van afavorir l'aparició de moviments d'oposició al tsarisme durant el segle XIX. Destacaven:

El **Partit Obrer Socialdemòcrata Rus** (POSDR), dividit el 1903 en dues tendències, menxevics i bolxevics; el **Partit Constitucionalista Democràtic**, i el **Partit Socialista Revolucionari**.

LA REVOLUCIÓ D'OCTUBRE DE 1917

- Els bolxevics ocupen Sant Petersburg, incloent-hi el Palau d'Hivern (seu del govern).
- Els bolxevics van crear el primer Estat socialista del món. Lenin (president), Trotsky i Stalin.
- Mesures adoptades: retirada russa de la guerra, expropiació dels terratinents, repartiment de terres entre pagesos, nacionalització de banca, comerç exterior i fàbriques.

■ El tsar Nicolau II va regnar entre els anys 1894 i 1917 i va ser considerat el representant de Déu a la Terra.

GUERRA CIVIL I CREACIÓ DE LA URSS

- Les diferències ideològiques entre menxevics i bolxevics originen l'esclat de la guerra civil (1918-1921). L'exèrcit blanc (menxevic) va ser derrotat.
- El partit comunista dels bolxevics es converteix en partit únic a partir de 1918.
- Desenvolupament d'un sistema econòmic i polític socialista.
- El 1922 neix la Unió de Repúbliques Socialistes Soviètiques (URSS) com a una agrupació de territoris.
- El 1924 mor Lenin. Stalin presideix l'Estat soviètic de manera totalitària (repressió política i pla econòmic).

Lenin, líder revolucionari

Lenin, el nom vertader del qual era **Vladimir Iliix Uliànov**, va ser el teòric i líder de la Revolució Russa. Seguidor del pensament revolucionari de **Karl Marx**, aviat es va convertir en propagandista del marxisme revolucionari entre els obrers, motiu pel qual va ser deportat a Sibèria entre 1897 i 1900 i després es va exiliar.

Durant el seu exili va escriure diverses obres i va viatjar per Europa. En aquests anys es va convertir en el principal líder bolxevic. Va participar en la revolució de 1905, però no va poder tornar a Rússia fins a la caiguda definitiva dels tsars el febrer de 1917. Va liderar la revolució d'octubre i va ser nomenat president del Consell de Comissaris del Poble (Consell de Ministres). Els seus primers actes com a governant van ser signar la pau amb Alemanya, nacionalitzar la banca i les empreses i fer front a la guerra civil. Va continuar en el càrrec fins a la seva mort l'any 1924.

